

«شهروند» بررسی می‌کند؛ پیروزی ترامپ و یادآوری یک پیش‌بینی هولناک

آمریکای آشوب زده در یک آینده آخرالزمانی!

✎ [امین فرج‌پور] پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات آمریکا جامعه‌شناسان و در کل آن‌هایی را که به مطالعه اجتماع از طریق هنر و سینما علاقه دارند، با وحشت یاد فیلم هشداردهنده و آینده‌نگرانه‌ای انداخته است که همین چند ماه پیش بحث‌های بسیاری را در مورد شکاف‌های ترمیم‌نشدنی اجتماعی و طبقاتی در ایالات متحده آمریکا به راه انداخته بود. این فیلم که در تصویری آخرالزمانی که از آینده ارائه می‌داد، در حاشیه نمایش اتحاد گروهی از مردم آمریکا علیه یک رئیس‌جمهور فاشیست، آینده نزدیکی را پیش‌بینی می‌کرد که ایالات متحده در آن به ورطه آشوب کشیده شده است؛ حالا به عقیده بسیاری پیش‌بینی هنرمندانه دوران رئیس‌جمهوری لقب گرفته شده که در عین این‌که از نگاه بسیاری از کارشناسان خالق و موجد شکاف‌های اجتماعی فراوانی می‌تواند باشد، خود به نوعی معلول این شکاف‌ها نیز هست. این دراماتیک‌ترین وجه ورود مری به کاخ سفید است که در دوره قبل زمامداری خود نیز اتفاقاتی مانند حمله هوادارانش به کنگره را موجب شده بود. نکته مهم ولی این‌جاست که این تنها فیلمی نیست که دست روی زخم‌ها و شکاف‌های اجتماعی آمریکا گذاشته و این کشور را در آستانه تجربه مخاطراتی ژرف نمایش داده است. این مطلب می‌کوشد این نوع پرداخت اجتماعی- با کارکرد سیاسی- را در سینمای سال‌های اخیر آمریکا به مرور و بررسی نشیند. سینمایی هشداردهنده که آمریکا و مردمانش را- در صورت طی روندی که بسیار بسیار شبیه امروز آمریکا نیز هست- محکوم به تکرار تجربیاتی تکان‌دهنده و سرتاسر ویرانی و مرگ به تصویر کشیده است...

هنرمندانه مورد ستایش قرار دادند. اما تازه چند سال بعد و با انتشار تصاویر خیابان‌های خالی شهرهای قرنطینه‌شده در دوران کرونا بود که مشخص شد (۲۸ روز بعد) چه دنیا و فضایی را پیش‌بینی کرده بود. این نوع نگاه آینده‌نگرانه را در «اکس ماشینا» نیز از الکس گارلند دیده‌ایم که چگونه روایت خود را بر مرز باریک بین هوش مصنوعی و موجودات هوشمند متمرکز کرده بود- و کمتر از ۱۰ سال بعد از تصویری که در این فیلم از غول‌های فن‌آوری به نمایش گذاشته بود، سرپلندکردن غول هوش مصنوعی را در دنیا دیدیم- و تبعاتی که ادامه خواهد داشت!

حالا «جنگ داخلی» هم تبدیل به نمونه دیگری شده و چه بسا ۱۰ سال بعد مشخص شود که این بار هم گارلند در پیش‌بینی‌اش- که البته خود این هنرمند آن را حاصل نظاره دقیق دنیا می‌داند- موفق بوده است. او این بار نگاهش به دوقطبی‌سازی و شکاف اجتماعی است. این که ۱۰ سال بعد این شکاف‌ها عمیق‌تر و عریض‌تر خواهند شد با این‌که می‌توان امیدوار بود که شاهد ترمیم آن‌ها خواهیم شد؛ موضوعی است که اثباتش تنها و تنها نیازمند گذشت زمان است!

را در آستانه جنگ داخلی قرار می‌دهند. شاهد این مثال کمپین‌های انتخاباتی دونالد ترامپ و کامالا هریس در دو ماه گذشته بود که شبیه هر چه بوده باشند، شبیه کارزارهای انتخاباتی نامزد‌هایی نبودند که در صورت پیروزی قرار است رئیس‌جمهور هر دو طرف ماجرا باشند. در واقع این کارزارها نشان از چیزی عمیق‌تر داشتند. شاید از جنس نفرتی که در گذر سال‌ها عمیق‌تر و تیزتر شده و اکنون می‌توان از آن به عنوان سلاح نیز استفاده کرد!

نکته مهم دیگر درباره «جنگ داخلی» این است که این فیلم نه تنها خطرات و شکاف‌های عمیق اجتماعی را هدف و مخاطب قرار داده؛ بلکه به نوعی به پیش‌بینی آن‌ها هم نشسته و به عبارتی دارد انتظارشان را می‌کشد. این چیزی است که فیلم‌های قبلی الکس گارلند هم از آن برخوردارند. مثلاً فیلم‌نامه فیلم «۲۸ روز بعد» را در نظر آورید و آن خیابان‌های خالی و خزه‌بسته‌ای که از لایلای ترک‌های آسفالت علف هرز سر بیرون آورده بود. در زمان نمایش فیلم، خیلی‌ها تصویرسازی آخرالزمانی آن و نمایش عفونتی را که مبتلایان را به زامبی تبدیل می‌کرد، به عنوان رویکردی

بله؛ صحبت از فیلم «جنگ داخلی» ساخته الکس گارلند است. هشدار ی باورپذیر و وحشتناک برای آمریکا و البته تکت‌تک کشورهای دیگر دنیا- البته اگر مسیر نادیده گرفتن تمایلات و خواسته‌های مردم به نفع گروهی خاص را ادامه دهند. این فیلم که دلخراش‌ترین تصویر متصوره از آینده‌ای بسیار نزدیک را به نمایش گذاشته که در آن شماری از ایالت جدایی‌طلب آمریکا علیه مقامات شوریده و باعث شده‌اند خیابان‌های شهرهای بزرگ و به خصوص واشنگتن به منطقه جنگی تبدیل شوند؛ در عین این‌که آینده‌نگر و هشدارآمیز و البته تخیلی جلوه می‌کند، به‌واسطه نمایش صحنه‌ها و لحظاتی مانند درگیری معترضان با پلیس، تیراندازی پلیس و ارتش به مردم و البته درگیری‌هایی که شبیه تصاویر انتشار یافته از خشونت‌های اطراف ساختمان کنگره در ۶ ژانویه ۲۰۲۱ هستند، آشنا و واقعی نیز هست- و همین هم آن را تبدیل به تجربه‌ای همه‌مکانی و همه‌زمانی برای مخاطبانی همه‌جایی می‌کند.

...

«جنگ داخلی» همان‌طور که با نمایش شکاف‌های رو به فزون اجتماعی تصویری بسیار تکان‌دهنده از آمریکایی ارائه می‌دهد که غرق نظامی‌گری شده است؛ با این حال فیلم خود معلول و البته هم‌زمان باعث شکاف‌های اجتماعی نیز هست. بیانید ماجرا را از این زاویه نگاه کنیم که بسیاری از منتقدان و کارشناسان سینمایی «جنگ داخلی» را به دلیل نمایش تصویری جنگ‌زده و خونین از آمریکا، رئیس‌جمهور فاشیستی که دستور شلیک به مردم معترض را داده، آدم‌های دو طرف درگیری که جز اجبار فکری به فعل کشتن هیچ انگیزه دیگری برای این کار ندارند و مسایل و صحنه‌هایی از این دست به تحریک و ترویج خشونت متهم کرده‌اند. حتی خیلی‌ها از این حد هم فراتر رفته و «جنگ داخلی» را یکی از جلوه‌های صحت‌تئوری‌های توطئه و نشان‌دهنده تمایل قدرت‌های پنهان برای ایجاد بی‌نظمی اجتماعی و در نهایت کنترل جامعه از این طریق عنوان کرده‌اند. در گزارشی که بی‌بی‌سی درباره این فیلم منتشر کرده؛ اما مهم‌ترین چیزی که مورد اشاره قرار گرفته این است که همان‌طور که گذر زمان نشان داد چنین اتهاماتی در مورد فیلم «جوکر» صحت نداشت، در مورد این فیلم نیز چنین برآتی به زودی زود حاصل خواهد آمد و تنها چیزی که بر جای خواهد ماند، هشدارهای این فیلم است که می‌گوید

با این که طبق برخی از نظرسنجی‌ها آمریکایی‌ها در اعتقاد بر سر موضوعاتی مانند دموکراسی اتفاق نظر دارند، اما شکاف‌های طبقاتی، اجتماعی، عقیدتی و حتی شکاف‌های احساسی چنان در مردم این کشور پنهان‌ور ریشه دوانده که هر آن و با ورود هر شخصی از جنس ترامپ این شکاف‌ها سر باز می‌کنند و آمریکا

فیلم جنگ داخلی که دلخراش‌ترین تصویر متصوره از آینده‌ای بسیار نزدیک را به نمایش گذاشته که در آن شماری از ایالت جدایی‌طلب آمریکا علیه مقامات شوریده و باعث شده‌اند خیابان‌های شهرهای بزرگ و به خصوص واشنگتن به منطقه جنگی تبدیل شوند؛ در عین این‌که آینده‌نگر و هشدارآمیز و البته تخیلی جلوه می‌کند، به‌واسطه نمایش صحنه‌ها و لحظاتی مانند درگیری معترضان با پلیس، تیراندازی پلیس و ارتش به مردم و البته درگیری‌هایی که شبیه تصاویر انتشار یافته از خشونت‌های اطراف ساختمان کنگره در ۶ ژانویه ۲۰۲۱ هستند، آشنا و واقعی نیز هست

✧ خبر اول

تفکیک دوباره بخش بین‌الملل جشنواره فجر

رئیس سازمان سینمایی طی حکمی منوچهر شاهسواری را به عنوان دبیر چهل و سومین جشنواره فیلم فجر منصوب کرد. به گزارش اداره‌کل روابط عمومی سازمان سینمایی، طی حکمی از سوی راند فریدزاده رئیس سازمان سینمایی، منوچهر شاهسواری به‌عنوان دبیر جشنواره فیلم فجر منصوب و با تفکیک بخش بین‌الملل از ملی، برگزاری مستقل آن به‌زمان مورد توافق با اتحادیه بین‌الملل انجمن تهیه فیلم موکول شد. در حکم شاهسواری با اشاره به تفکیک بخش ملی از بین‌الملل آمده است: «شایان ذکر اینکه نظر به اهمیت و نقش ویژه سینما در پیشبرد دیپلماسی فرهنگی و عمومی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور و حضور جشنواره بین‌المللی فیلم فجر در میان ۱۴ جشنواره برتر رقابتی عضو اتحادیه بین‌المللی انجمن تهیه‌کنندگان فیلم، بخش بین‌الملل این رویداد به صورت جداگانه در زمان مورد توافق با اتحادیه مزبور، برگزار خواهد شد». فریدزاده همچنین از تلاش‌های محمد خزاعی در فراهم‌سازی مقدمات برگزاری دوره ۴۳ جشنواره فیلم فجر قدردانی کرد.

✧ پرده نقره‌ای

«خورشید آن‌ماه» در خانه هنرمندان

فیلم سینمایی «خورشید آن‌ماه» در سینماتک خانه هنرمندان ایران به نمایش درمی‌آید. به گزارش هنرآنلاین، فیلم سینمایی «خورشید آن‌ماه» به کارگردانی ستاره اسکندری دوشنبه ۲۱ آبان ساعت ۱۷ در سینماتک خانه هنرمندان ایران به نمایش درمی‌آید. پس از نمایش این فیلم نشست نقد و بررسی آن با حضور جواد طوسی منتقد سینما، رضا صمیمی جامعه‌شناس و ستاره اسکندری برگزار می‌شود. «خورشید آن‌ماه» داستانی عاشقانه در درون بافتار اجتماعی و فرهنگی سیستان و بلوچستان را روایت می‌کند و با کنار گذاشتن تصاویر قالب و کلیشه‌ای سینمای ایران از این استان و مردمان آن می‌کوشد واقعیت‌های راستین این خطه را به نمایش بگذارد. نازنین فراهانی، پژمان باغی، امیرحسین هاشمی، بنفشه صمدی و مریم بوبانی بازیگران این فیلم هستند.

✧ جعبه جادو

شهید طهرانی مقدم در مجموعه مستند «فراز»

مجموعه مستند «فراز» دستاوردهای شهید طهرانی مقدم را بررسی می‌کند. به گزارش ایرنا؛ مجموعه مستند «فراز» که جمعه‌ها قبل از خبر ۱۴ پخش خواهد شد؛ در قسمت دوم خود دستاوردهای شهید طهرانی مقدم و توان دفاعی و موشکی ایران را بررسی می‌کند. این مجموعه مستند روایتی از منظومه فکری مقام معظم رهبری در موضوعات مختلف است که به صورت تلفیق تصاویر آرشیوی مستند و سخنرانی‌های رهبر انقلاب تدوین شده است. گفتنی است که مجموعه مستند «فراز» با همکاری موسسه شهید آوینی و شبکه یک سیما تهیه و تولید شده است.

✧ صحنه

«چشم‌اندازی از پل» در خانه هنر دیوار

نمایش «چشم‌اندازی از پل» اوایل آذر در خانه هنر دیوار روی صحنه می‌رود. به گزارش مهر، نمایش «چشم‌اندازی از پل» نوشته آرتور میلر به کارگردانی رحمان خوب‌زاده در خانه هنر دیوار روی صحنه می‌رود. «چشم‌اندازی از پل» با زیربنای عقلانیت بیانگر جهانی است که در آن مسائل حقوقی، اخلاقی و اجتماعی با یکدیگر در تضاد هستند. این نمایش از اوایل آذر در خانه هنر دیوار اجرای خود را آغاز می‌کند. رحمان خوب‌زاده پیش از این نمایش‌های «سه شب با مادوکس»، «تابوتخانه خاموش»، «خردجنایت‌های زناشویی»، «اسب سورمه‌ای»، «رستاخیز تنهایی و جنون»، «دیگران (براساس نمایشنامه باب آلبالو)» و «ملکه چهارم آگوست» را روی صحنه برده است.

✧ گالری

میزبانی ملک الشعرای بهار از «پاییز ایرانی»

نگارخانه ملک الشعرای بهار در دل مجموعه تاریخی باغ موزه قصر میزبان نمایشگاه گروهی نقاشی «پاییز ایرانی» می‌شود. به گزارش مهر، «پاییز ایرانی» باهدف ترویج هنر و معرفی هنرمندان نقاش معاصر ایران با ۵۰ اثر از ۲۳ هنرمند در ۲ سبک انتزاعی و رئال آذین دیوارهای نگارخانه ملک‌الشعرای بهار می‌شود. در این نمایشگاه آثار متنوعی از هنرمندان شناخته شده و نوظهور ایرانی به نمایش گذاشته خواهد شد که هر یک داستانی منحصر به فرد از فرهنگ، طبیعت و روحیات ایرانی را روایت می‌کنند. نمایشگاه «پاییز ایرانی» تا ۲۷ آبان ادامه خواهد داشت.

✧ عکس

برگزیدگان جایزه عکس سوره معرفی شدند

برگزیدگان جایزه عکس سوره معرفی شدند. به گزارش ایرنا، همزمان با سی‌سالگی تأسیس خانه عکاسان ایران، اسامی برگزیدگان «جایزه عکس سوره» معرفی شدند. در رویداد فرهنگی «جایزه عکس سوره»، عکاسانی از ۲۰ استان و ۲۶ شهر در دو بخش «عکاسان جوان» و «بدون محدودیت سنی» مشارکت داشتند که در نهایت اسماعیل طحان، افرا شهباززاده، بابک کنعانی، حمید سبحانی و رضا جوانشیر، سیدمتین هاشمی، صابر قاضی، عرفان کوچاری، فاطمه عابدی، فهیمه کریمی، محمد رسول حاتم آبادی، هادی دهقان‌پور و یاسر محمدخانی ۱۳ برگزیده نهایی جایزه عکس سوره لقب گرفتند.

✧ هوش مصنوعی

نقاشی میلیون دلاری ربات انسان‌نما

نخستین اثر هنری که توسط یک ربات انسان‌نما در حراجی ارائه شده است به قیمت یک میلیون دلار فروخته شد. به گزارش ایستا، یک پرتره از آلن تورینگ به‌عنوان نخستین اثر هنری که توسط یک ربات انسان‌نما خلق شده؛ در یک حراجی به فروش رسید. این اثر هنری در حراجی «ساتنیز» به قیمت ۱۰٫۸ میلیون دلار آمریکا فروخته شد. طبق نوشته روزنامه گاردین؛ «این پرتره ۲۰ متری که توسط «آی‌دا» نخستین ربات هنرمند فوق‌واقع‌گرایانه جهان خلق شده؛ زمانی که در حراجی «ساتنیز» به مزایده گذاشته شد، ۲۷ پیشنهاد خرید دریافت شد و در نهایت به قیمتی فراتر از پیش‌بینی هافروخته شد. پیش‌تر ارزش این اثر بین ۱۲۰ هزار تا ۱۸۰ هزار دلار برآورد شده بود». گفتنی است «آی‌دا» که یکی از پیشرفته‌ترین ربات‌های جهان است، شبیه یک زن طراحی شده و نام آن را به نام «آیدا اولیس» اولین برنامه‌نویس کامپیوتری جهان گذاشته‌اند.